

Den lokale styrkede pædagogiske læreplan

Indledningsvis

Formålet med den styrkede pædagogiske læreplan er, at den skal bidrage til en fælles forståelse af det pædagogiske værdigrundlag i dagtilbud og skabe en fælles retning for det pædagogiske arbejde. Det er altså Spiren-Lindevejs opgave, at understøtte det enkelte barn i at være medskabere af sin egen læring i det læringsmiljø der opstår i de respektive huse på Godthåbsvej 35 og Lindevej 2. Det pædagogiske personale i Spiren og på Lindevej vil her støtte, guide og udfordre barnet i både planlagte aktiviteter, rutiner og i de situationer, der spontant opstår, så trivsel, læring, udvikling og dannelse finder sted.

Den styrkede pædagogiske læreplan indeholder 6 læreplanstemaer, hvoraf de 3 indgår i et årshjul. Det betyder, at vi giver særlig opmærksomhed til, hvordan trivsel, læring, udvikling og dannelse kan folde sig ud i Spiren og på Lindevej i forhold til det aktuelle overordnede læreplanstema.

De 3 overordnede læreplanstemaer, der indgår i årshullet er:

- Kultur, æstetik og fællesskab
- Natur, udeliv og science
- Krop, sanser og bevægelse

Hertil kommer de resterende 3 læreplanstemaer, som indgår i forbindelse med de tidligere nævnte:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog

I det følgende vil vi med udgangspunkt i praksisfortællinger demonstrere, hvordan de pædagogiske læreplanstemaer kommer til udtryk i en børnedagligdag i Spiren-Lindevej. Denne del af den lokale styrkede læreplan vil vi gerne holde levende. Dette betyder, at vi løbende vil udskifte praksisfortællinger hen over året.

Praksisfortællinger

I nedenstående fremstilles 3 praksisfortællinger fra hverdagen i hhv. Spiren og på Lindevej. Disse praksisfortællinger rummer elementer af den styrkede pædagogiske læreplan, som børn og voksne har oplevet det.

Natur udeliv og science på Lindevej

Engagerede voksne giver glade og nysgerrige børn

Der var sommer. Vi skulle egentlig have været en tur ud til fårene, men nåede ikke så langt, for det blev ”en tur i barnets spor”. Vi nåede kun ned på den lille sti, hvor alle brændenælderne vokser. Børnene fik så lige pludselig øje på en masse sorte larver.

Natur udeliv og science i børnehøjde

Vi lægger vægt på, at Natur, Udeliv og Science er i børnehøjde. Hvad er det, der fanger børnenes opmærksomhed? Nysgerrige børn er vejen til læring.

Vi stod og så på alle de larver og hvad var det mon for nogle? Da vi så kom tilbage til Milners Børnehus, besluttede vi os så for at gå tilbage, udstyret med handsker, saks og selvfølgelig et insektbur.

Børnene klippede de brændenælder af, hvor der sad mange larver på, som så blev lagt i insektburet - og så gik vi ellers i gang med at undersøge det, der skete lige for øjnene for os. Vi brugte både iPad og fagbøger for at finde ud af, hvad det mon var for nogle larver? Vi fandt ud af, at det nok var Nældens takvinge - altså en sommerfugl.

Kommunikation og sprog

Kommunikation mellem børn og voksne og børn i mellem styrker sproget. De voksne stiller "undrende spørgsmål" til børnene, i stedet at komme med svaret. På den måde inddrager vi børnene i processen. Det giver engagerede børn.

Og hvordan holder man så liv i sådanne larver? Vi fandt så ud af, at der skulle pinde ned i buret, så når larverne nåede puppestadiet, da havde de noget at sidde fast i.

Det blev hurtigt konstateret, at sådanne larver havde en glubende appetit! Derfor måtte børnene sørge for, at der blev hentet rigeligt med føde - nemlig brændenælder. Legepladsens brændenælder slap hurtigt op, så derfor måtte vi rundt i det lokale miljø for at finde forsyninger.

Børnefællesskaber

Vi er sammen om noget, og det "noget" giver et ansvar og en sammenhørighed. Yderligere inddrager vi den hele familie. Fællesskabet får endnu en dimension.

Forældresamarbejde

Sådanne sultne larver skulle jo også have mad i weekenden, dvs. buret måtte på skift med børnene hjem. Familierne blev inddraget i børnenes institutionsliv.

Science med engagement

I løbet af uge 2 skete der pludselig noget! Larverne fandt op til de grene, der var i buret, de var nu klar til næste stadie, puppestadiet. Nu var der så ikke længere brug for brændenælder.

Børnene var helt utrolig optagede af processen, hvornår skete der noget? De var henne og se til dem mange gange i løbet af dagen.

Så pludselig en morgen i uge 3 kom den første sommerfugl. Den foldede sine vinger ud, og dér kunne børnene konstatere, at det VAR Nældens takvinge! Det kunne de se ved hjælp af en plakat med insekter og sommerfugle, som vi har hængende i Milners Børnehus.

De mange sommerfugle fløj nu ud i deres nye verden fulgt med store øjne af børnene.

Pædagogisk læringsmiljø

Fra projektets begyndelse har vi fokus på læring. Læring sker, når der for børnene er tydelige sammenhænge i processen.

Kultur, æstetik og fællesskab på Brumbassestuen

Aktivitet

Ansigtsmaling på stuen

Formål

Fokus på fællesskab og inklusion af dreng med udfordringer (K)

Fortælling

Vi havde planlagt at lave ansigtsmaling og tilbyde det til alle børn på stuen. Der var to voksne, der malede, imens den 3. sad på gulvet i aktivitet med børnene, der ventede på deres tur.

Vi havde aftalt, at alle børn skulle tilbydes aktiviteten og med et særligt fokus på at skabe et nyt blik på "K" ift. de andre børn og fællesskaber på stuen. Aktiviteten varede ca. 1½ time i alt.

Barnesyntet

Børnene havde medbestemmelse i aktiviteten, da de selv fik lov til at bestemme, hvilke farver de skulle males med- og de børn, der med ord kunne fortælle, hvad de ville males som, bestemte det selv. Der ud over valgte "K", at han ville males på armen i stedet for og et andet barn meldte fra ift. at blive malet.

"K" fik en oplevelse af at deltage i og være en medskabende del af en aktivitet på stuen.

Dannelse og børneperspektivet

Børnene øvede turtagning og fik en fornemmelse af at være en del af fællesskabet. De blev nysgerrige på hinanden i det fælles fokus ift., hvad de hver især blev malet som. Det barn, der ikke blev malet, var nysgerrig og fulgte med fra afstand.

Legen

Ansigtsmalingen gav anledning til at lege forskellige dyr, som for nogle børn fortsatte resten af dagen. Børn, der normalt ikke havde så meget sammen, fik pludselig øjnene op for hinanden bare fordi de var blevet malet som det samme dyr.

Læring

Aktiviteten skabte nye relationsdannelser, fordi børnene fik øje på hinanden på en anden måde end ellers i hverdagen. Flere af børnene blev udfordret på deres sanser og læringen ved at være nysgerrig på hinanden og se hinanden var enorm.

Børnefællesskaber

"K" oplevede at være en betydningsfuld part i forskellige børnefællesskaber og de andre børn fik også øje på ham og viste tydelig interesse. Der var generelt en fællesskabsfølelse på stuen og alle havde en stemme ind i aktiviteten.

Pædagogisk læringsmiljø

Der blev skabt forskellige læringsmiljøer ved aktiviteten:

- Læring omk. ansigtsmalingen
- Sideløbende aktivitet på gulvet
- Opdagelses- og fællesleg ved spejlet på badeværelset efter de var malet
- Læring om at være en del af fællesskaber

Forældresamarbejde

Vi lavede fotodokumentation og anvendte her Børneroden til at lave dagbog med fortælling og billeder fra aktiviteten. Dette sikrede, at der blev bygget bro mellem institutionen og hjemmet, hvilket gav forældre og deres børn en god anledning til dialog. Forældrene fik på denne måde et indblik ind i hverdagen i Spiren.

Børn i udsatte positioner

"K" oplevede at mestre en aktivitet i fællesskabet på stuen. "K" blev set af de andre børn, og viste også nogen interesse for de andre på stuen.

Sammenhæng

Det gav øvelse i fordybelse i fælles aktivitet, øvelse i turtagning og selvforvaltning. Børnene var nysgerrige på hinanden og oplevede sig selv og de andre i en fælles aktivitet.

Science og didaktik i vuggestuen

Hule - Når leg bliver til læring på Mariehønestuen

Det er morgen og vi er lige gået på stuerne. Inde på stuen begynder 3 af børnene at lege under et af bordene. En af de voksne spørger ind til, hvad de laver og en af børnene fortæller, at de gemmer sig. Den voksne spørger, om de har lyst til at lave en hule, som de kan gemme sig i. Det vil alle 3 meget gerne - så den voksne spørger børnene, hvordan de kan lave en hule? En af børnene siger, man kan lægge tæpper på bordet. Den voksne finder tæpper frem, som børnene i samarbejde med den voksne lægger ud over bordet. Nu har de lavet en hule, som de 3 børn kravler ind i og gemmer sig for den voksne. De 3 børn sidder og griner sammen i hulen og laver lyde som om de er forskellige dyr. De andre børn på stuen kikker nysgerrigt på deres leg og kommer hen for at lege med. Børnene sætter sig tættere sammen under bordet, så der er plads til alle i hulen. På skift kikker børnene ud fra hulen og siger dyrelyde for at "skræmme" den voksne, hvorefter den voksne spørger ind til hvilket dyr de er.

Læring

Børns læring fremmes gennem leg og fantasi og gennem et fælles tredje dvs. en fælles interesse opstår i et fællesskab. Det er her den voksnes rolle at skabe et inkluderende miljø med plads til alle. Barnets sociale udvikling styrkes når børnene samles om en aktivitet og oplever glæde og begejstring sammen.

Pædagogisk tilgang og børns dannelse

Ovenstående fortælling tager udgangspunkt i en science didaktisk tilgang, da vi sammen stiller undersøgende spørgsmål, som fx hvordan kan vi ved hjælp af tæpper lave bordet om til en hule? Hvordan kan vi lægge tæpperne, så de ikke falder ned eller det bliver for mørkt i hulen? Hvilket dyr lever i huler? Hvordan lyder disse dyr? Derudover inddrages kompetencemålet "Dannelse og børneperspektiv", da vi tager afsæt i børnenes initiativer og giver plads til børnenes forskelligheder.

Udvikling af sprog

Gennem legen opstår der en dialog børnene imellem og mellem børnene og den voksne, der kan være med til at styrke børnenes sproglige kompetencer.

Inkluderende fællesskaber

Da børnene i samarbejde skaber en hule styrkes dermed de sociale relationer og ved at alle er med opstår der en følelse af at være en del af fællesskabet. Gennem den fælles leg åbnes der op for nye legerelationer, da børnene får øje for nogen, de normalt ikke leger med og samtidigt styrkes de nuværende relationer gennem den fælles interesse. Den voksne guider/støtter børnene gennem deltagelse i legen og herigennem kan den voksne støtte de børn, der er i udsatte positioner. De udsatte positioner kan f.eks. være at have svært ved at blive inkluderet i leg eller have svært ved de sociale regler i leg fx vente på tur eller give plads til de andre eller have svært ved at aflæse de andres signaler gennem mimik og kropssprog.

I ovenstående praksisbeskrivelser fremgår det, at der finder læring sted både i voksen initierede aktiviteter og der hvor de voksne følger børnenes spor med nysgerrighed og driver en læringsprocesser ved at være undersøgende sammen.

Interne evalueringsprocesser

Hver af de 3 praksisfortællinger har taget udgangspunkt i en planlagt aktivitet med fokus på det fælles pædagogiske grundlag, som den foreligger i den nationale styrkede pædagogiske læreplan. Efter afvikling af aktiviteten har det faste personale nedfældet processen, som den er oplevet sammen med børnene. Dette har vi kaldt for en mikrofortælling. Denne mikrofortælling har personalet herefter stuevis arbejdet yderligere med ift. den nationale og kommunale styrkede læreplan og skrevet denne om til en praksisfortælling.

Vi vil løbende udfærdige mikrofortællinger på hver stue i Spiren og på Lindevej. Herefter vil vi evaluere læring i disse ift. den styrkede pædagogiske læreplan. Vi vil altså løbende skærpe indholdet i de pædagogiske aktiviteter med henblik på at styrke trivsel, læring, udvikling og dannelse og dernæst fremstille udvalgte praksisfortællinger i den lokale styrkede pædagogiske læreplan.